

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema XC.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

Imperfectum autem cum sit omne quod à nobis in hac carnis infirmitate sit, cum primitias tantum spiritus in hac vita acceperimus: supplebit cætera Christus, qui voluntati Dei perfectissime satisfecit, sicque nobis factus à Deo iustitia & sanctitas, 1. Cor. 1. Cui sit gloria in secula seculorum, Amen.

NB. Augustin. super hanc sententiam: Joh. 2. Mundus transiit & concupiscentia eius: qui autem, &c. Quid vis? utrum amare temporalia, & transire cum tempore. An Christum amare, & in æternum vivere?

FINIS.

THEMA XC.

1. Joh. 3. v. 2.

Charissimi, nunc filii Dei sumus: et nondum apparuit quid erimus: scimus autem, quoniam non apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.

DISPOSITIO.

Si quis ex ordine patritio ortum habet, vel nobili familia natus est, dignitatem hanc acquirit, ut præ cæteris in magna autoritate habeatur: si vero ex sanguine potentioris gradus, utpote Comititis, Ducis, Regis vel etiam Imperatoris progenitus sit, tum maiorem titulum, dignitatem ac maiestatem præ se fert, ac insignibus progenitorum gaudet. Et si Judæi in Veteri Testamento & etiam tempore aduentus Christi gloriosum sibi duxerant à Patriarcha Abrahamo profatos, eiusque filios se esse & quidem gentem liberam quæ nulli unquam serviret: Quamto hoc maius privilegium & splendidior honoris titulus est filium Dei vocari & esse, de qua dignitate hæc præle. Et verba apostoli Johannis sonant.

Quæ ut melius intelligantur ac memoriz insigi possunt, dividam in 2. partes.

1. De qualitate & conditione filiorum Dei in hac vita.
2. De illorum dignitate in altera vita.

I. Jars.

I. Pars.

Cum solemus sic Johanni suos auditores vocare charissimos liberos, id ipsum facit etiam hic, & vocat charissimos sibi: addit autem filios illos esse ipsius Dei, & sic maiori dignitate gaudere debere.

Nunc, id est, in hac vita, in regno gratiæ, non amplius sumus filii huius mundi seu seculi, sed reuociamus Satanæ ac mundo Christoque per baptismum sumus inserti, ut adoptiui simus Dei patris, quos Christus non erubescit fratres vocare, Joh. 20. v. 17. & Heb. 2. v. 11. Is ipse etiam potestatem dedit filiis Dei fieri his, qui credunt in nomine ipsius Joh. 1. v. 12. 13.

Ac proinde vult dicere: Quia renati estis non ex corruptibili, sed incorruptibili semine verbi diuini, per Spiritum sancti gratiam, in spem vitam, ac sic creditis in Deum patrem eiusque filium, qui vobis gratis remittat peccata, vobisque à Deo patre factus sit sapientia, iustitia, sanctificatio ac redemptio, ideoque *re vera FILII DEI ESTIS*,

V S V S.

Discimus hinc, quod nullus homo sua natura sit filius Dei, sed potius filius iræ & indignationis, Eph. 2. v. 3. Nec etiam filii Dei fieri possumus meritis operum, per carnalem iustitiam, siquidem omnes nostræ iustitiæ sicut panis menstruata, Esa. 64.

Multo minus in numero filiorum Dei sunt, quos pro diis mundus canonizat & calendario inseribit, rubrica licet id fiat.

Nec etiam parentes ea parte qua renati sunt liberos procreant, ut sancti sint, sed ad imaginem suam peccato foedatam. *Rein Wolff* wisse Ein *Lambstin*. Ex carne caro. Potest etiam adducere simile de grano frumenti, simile frumentum ex simili. Id ipsum Joannes innuit Joh. 1. v. 12. & 13. Hi sunt filii Dei nequaquam, qui ex sanguinibus, ex voluntate carnis, ex voluntate viri nati sunt.

Xx 5 Lu. h.

Luth. in cap. 21. Gen. Quantumvis sancti sint pater & mater, tamen hoc filiis qui ex eis nascuntur, non prodest, non saluantur ideo.

Sed, ut inquit Cyprianus pulcherime, Christus FILIUS DEI, FILIUS HOMINIS FIERI VOLUIT, UT HOMINES FILIOS DEI REDDERET.

1. Hæc nunc ad consolationem & correctionem vitæ transferamus. Si Diabolus te tentat in paupertate: *Du bist allein der armen Greta Sohn*: Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant, tunc responde cum Christo, non ex solo pane vivit homo, &c. In morbo & in agone recurre ad tuam *q. 8. Act. Rom. 8. v. 15. & 16.* Non accepimus spiritum servitutis iterum ad timorem, sed accepimus spiritum adoptionis filiorum Dei, in quo clamamus Abba pater. Ipse enim spiritus testimonium dat spiritui nostro quo sumus **FILII DEI.**

Ac *Elaizæ 49. v. 15.* Nunquid obliuisci potest mater infantis, ut non misereatur filii veriti sui? Et si illa oblita fuerit ego tamen non obliuiscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te.

Simili modo etiam in doloribus peccati ac inferni. Si Diabolus tanquam carnifex suam carnificinam (*als ein Stockmeister*) vult exercere, in altera manu habens registrum legis, in altera vero chirographum conscientie tibi proponit: En, inquit, lex mihi dedit potestatem te accusandi: conscientia vero tua, te condemnandi: meus es, meus usque manebis. Ibi responde & excipe: sic mecum loquendum erat extra **CHRISTVM.** Sed quia vivo in fide filii Dei qui destruxit opera Diaboli, ideo dedit mihi potestatem ut filius Dei & Ecclesie sim. Quis igitur (*Rom. 8.*) intentabit crimina adversus electos Dei? Deus est qui iustificat. Quis ille qui condemnet? Christus est, qui mortuus est imo qui & suscitatus est, qui etiam est ad dextram Dei, qui & intercedit pro nobis.

2. Deinde facit hoc etiam ad emendationem vitæ. Nam si filius Dei es, etiam *so ngetnis* vive, ne dicaris filius Sara-

næ

nā. Nam qui facit peccatum, ex Diabolo est (1. Joan. 3. v. 8. Et mox 9. versu. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit (intellige studiose seu *πεγαπιστικῶς*, quia peccatis resistit per spiritum sanctum regentem & gubernantem ipsum) quoniam semen Dei in eo manet & non potest peccare, (id est, abhorret à peccato, quatenus renatus est & primitias spiritus habet) quia ex Deo natus est. In hoc (addit, v. 10.) manifesti fiunt FILII DEI & filii Diaboli. Omnis qui non facit ueritatem, nō est ex Deo, nec etiam, qui non diligit fratrem suum.

Fructus sequitur naturam seminis sui. Vinitor empturus uites, primo omnium obseruat, Was es für ein Saad sei. Plantaturus hortum, curat ut bona semina habeat.

Animalis homo ex immundo conceptus est semine. Renatus uero ex aqua & spiritu, constat semine incorruptibili, nobili & optimo, quod ex Deo prouenit, ut etiam hinc *κοινωνοί* diuinæ naturæ siamus.

Ideo seminis naturam referamus, ac ingenium Dei.

Exemplo habes in ABRAHAMO patre omnium credentium.

Si filii Dei sumus, præstemus quod filii debent patri, ne conqueratur, Esaiæ 1. Filios enutriui & exaltrui, ipsi autem spreuerunt me, Et Malach. 1. Filius honorat patrem.

Et seruus Dominum suum, si ergo pater uester sum ego, ubi est honor meus? Quantum dedecus est filio, si degenerera patre: si Heroum filii noxæ fiant.

II. Pars.

Quod autem mundus nos non pro filiis Dei habet, nec agnoscit, nec nostræ carni id semper persuadetur hinc est quod NONDVM APPARUIT nec innotuit publice EA que NOS sub aduentum extremum FILII DEI MANET GLORIA.

Interea autem NOS CERTO SCIMVS, quæ illa futura sit, SIMILES namque EI (Christo) ERIMVS. Omnem

Omnem illam beatitudinem de qua Propheta Esa 64. v. 4. ait, oculum non vidisse, aurem non audiuisse, nec in cor hominis descendisse, breui verbo Joannes complexus est, cum ait SIMILES NOS Christo futuros. Non tamen PARES nos omnino futuros Christo intelligit. Fulgebit in nobis clarissima agnitio Trinitatis, & omnium virtutum chorus conspicietur: saluo tamē inter caput & membra (& Christū & electos) discrimine. Similes ei erimus hac ratione, quia corpus nostrum humile conforme reddet corpori suo glorioso, vt Paulus docet. Phil. c. 3. v. vlt.

Additur ratio seu causa huius similitudinis, QUONIAM VIDEBIMVS EVM SICVTI EST. Deus quidem sese etiam MVNC conspiciendum offert in verbo & Sacramento, sed non qualis est in essentia, non enim videbit eum homo (Exod. 3. v. 13) & viuet, sed à tergo quasi sum, sicuti ad Moisen dicit, allegato capite, eum dumtaxat videmus, & vt Paulus 1. Corint. 13. v. 13. ait, cernimus per speculum, quantum videlicet modulus noster capere potest.

LOCVS.

De excellenti dignitate filiorum Dei seu electorum in altera vita, quæ hic quidem incipit, sed in altera demum vita vere perficitur & consummabitur, in anima & corpore nostro.

Claritas autem & gloria hæc consistit in duabus rebus. Primo, vt quæ in hac vita credidimus & fide complexi sumus, illa abolita fide, coram oculis aspiciamus, nempe æternum ac vniuersum filium Dei, splendorem gloriæ, ac characterem substantiæ eius: quomodo potestatis ac regni eius, quomodo Diabolum contriuetit sub pedes, & regnet in medio inimicorum suorum: quomodo illa omnia quæ in SPE habuimus, tunc possessurimus REIPSA cum implebuntur promissiones Christi Joann. 14. 2. Multæ mansiones in DOMO PATRIS MEI, ALTERVM VENIAM ET ASSVMAM VOS, VT VBI EGO SVM ET VOS ESTIS, Et Joh. 17. v. 14. Pater volo, vt vbi ego sum & illi sint, quos dedisti mihi, vt VIDANT GLORIAM MEAM.

Quia

Quia autem Christus dicit Joh. 14. v. 9. Qui me videt
videt etiam Patrem. Et Joh. 15. v. 9. quod spiritus veritatis
à Patre procedat, & à Filio mittatur. Visio igitur intelli-
genda est de tota & indiuidua Trinitate, de Patre, Filio ac
Spiritu sancto, quos aspiciemus, & cognoscemus, sicut ab
illis nos cogniti sumus.

In hoc enim consistit æterna vita, (Joh. 17. v. 4.) ut re-
solum verum Deum & quem misisti Jesum Christum co-
gnoscant. Illa cognitione, illa visione satiabitur in bonis
animæ desiderium, inquit Augustinus de spiritu & litera
ad Marcellinum cap. 33.

Non autem extendit se dignitas filiorum Dei saltem ad
animam, sed & ad corpus, quod clarificabitur & aliis do-
nis dotabitur. Non æquales sed similes ET ERIMVS. Quæ-
admodum corpus Christi post resurrectionem habet no-
uas qualitates, factum est immortale, ornatum est clari-
tate ac luce inenarrabili, estque (vno verbo) spirituales:
ita & nostrum corpus transformabit, quod est iam corru-
ptibile, ignominiosum, infirmum, animale, & suo corpori
reddet conforme, ut sit *ὡς φταγέλον, ὡς ἡμερον* seu *ἰνδοξον ἐν δυνά-
μει, πρὸς ἡμελιν* 1. Corinth. 15. v. 42. 43. 44. In resurrectione
ισοίησιλοι erimus, Matt. 12. v. 30. Nam sicut Angeli faciem
patris vident: ita & nos visuri eum sumus, sicut est. Vbi vo-
luerit esse spiritus, ibi protinus erit & corpus, inquit Augu-
stinus.

Vsus horum 1. Inseruiat piis in consolationem & spem,
qui expectant cum desiderio videre id quod nondum ap-
paruit. Spe salui facti sumus, beati qui nondum vident,
sed tamen credunt, quod visuri sint certo. Scimus quod
prædestinavit Deus a s onfor. nes feri imagini filii ipsi-
us Rom. 8. v 29.

Gastum nostræ glorificationis præbuit Petro in monte
Thabor, is mox cupit ibi manere & erigere tabernacula
pro Christo, Mose & Elia. Hæc spe erectus fuit Job. 19. v.
26. & 27. In carne ME A VIDEBO DEVM. QVEM VISVRUS
IGO MIHI, & OCYLI MEI CONSPECTVRA SVNT, &
NOQ

non alienus Hæc MEA SPES inquit reposita est in SIRVMEO. Hinc Paulus, Phil. 1. Cupio dissolui & cum Christo esse.

2. Admoniti etiam omnes sint, ut si Christum videre velint ad gaudium (nam videbunt & ii, qui pupugerunt eum, sed in iudicium) ut incipiant in hac vita Christum videre in verbo, & sacramentis fide applicatis, Luc. 13. Beati qui vident quæ vos videtis, Psalm. 34. Gustate & videre, quam suavis sit Dominus, Matt. 5. v. 8. Beati mundo corde, quoniam Deum videbunt, v. 9. Beati pacifici quia Filii Dei vocabuntur & nunc & semper. Ac tandem audient: Si quis mihi ministravit me sequatur, & ubi EGO SUM, IBI ERIT ET MINISTER MEVS: SI QUIS MIHI MINISTRAVERIT, HONORIFICABIT EVM PATER MEVS. QUOD FIAT IN VITA ÆTERNA, &c.

T H E M A X C I.

Hebr. 1. v. 10, vsque ad 13.

Et tu Domine initio fundasti terram, & opera manuum tuarum sunt cæli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes ut vestimentum veterascunt.

Ac velut amictum circumvolues eos, & mutabuntur: tu autem idem es, & anni tui non deficiens.

D I S P O S I T I O.

Salomon, sapientiæ nomine celeberrimus, admonet nos, Memento creatoris tui, &c. Eccl. 12. v. 1.

Non autem possumus meminisse creatoris quia etiam animus simul creaturarum ab ipso creatore creatum meminerit, quia aliunde nomen creatoris non habet, nisi à creaturis.

Optime igitur Epistola ad Hebræos in hoc textu & creato-